

ПЕНЗИОНЕРСКИ видици

НОВА МАКЕДОНИЈА Број 68,
Четврток,
14.9.2017

СЗПМ
Сојуз на здруженијата
на пензионерите
на Македонија

АНАЛИЗА: ДРАГИ АРГИРОВСКИ, ПРЕТСЕДАТЕЛ НА СЗПМ

Усогласување и линеарно зголемување на пензиите е најдобро позитивно решение

Од 1 јули до крајот на годината пензиите се усогласуваат за 0,85 отсто. Најниските пензии ќе бидат покачени за 73, а највисоките за 408 денари

Во врска со најновото усогласување на пензиите во јавноста беа изнесени повеќе информации и мислења кои кај пензионерите во нашата земја создадоа дилеми.

Најпрвин треба да се ценат неколку факти:

Точно е дека за ноември во 2016 година пензиите линеарно се зголемија за 654 денари, кои се влезени и во основицата на пензиите за 2017 година, што е прикажано на следната табела.

Табела: Преглед на зголемувањето на пензиите врз основа на одлука на Собранието на Република Македонија, коешто е влезено во основицата за 2017 година.

Месец	Износ	Месец	Износ
Јан.	654	Јул.	654
Фев.	654	Авг.	654
Мар.	654	Сеп.	654
Апр.	654	Окт.	654
Мај	654	Ное.	654
Јун.	654	Дек.	654

- Од 1 јануари 2017 година, по три години, повторно почнаа пензиите да се усогласуваат според Законот за пензиско и инвалидско осигурување, во кој во членот 37 се прецизира:

(1) Усогласувањето на пензиите се врши според движењето на индексот на трошоците на живот во висина од 50 отсто и порастот на просечно исплатената плата на сите вработени во РМ во висина од 50 отсто.

(2) Пензиите се усогласуваат од 1 јануари и од 1 јули секоја година според процентот кој се добива како збир на порастот на индексот на трошоците на живот во претходното полугодие и процентот на порастот на просечно исплатената плата на сите вработени во претходното полугодие во однос на полугодие кое му претходи.

- Според оваа законска одредба, усогласувањето на пензиите за периодот јануари - јуни 2017 година изнесуваше 0,82 отсто, а за периодот јули - декември тој процент изнесува 0,85 отсто.

- Врз основа на овие законски одредби износот што се добива со таквото усогласување зависи од висината на пензиите.

Групи на пензии	МЕСЕЦ		МЕСЕЦ		Вкупно за 2017 година
	јануари – јуни - 2017 % на усогласување - 0,82	јули – декември - 2017 % на усогласување - 0,85	јануари – јуни - 2017	јули – декември - 2017	
8.500	70	8.570	73	8.643	143
10.000	82	10.082	86	10.168	168
13.755	113	13.868	118	13.986	231
17.000	139	17.139	146	17.285	285
22.000	180	22.180	189	22.369	369
26.000	213	26.213	223	26.436	436
30.000	246	30.246	257	30.503	503
35.700	293	35.993	306	36.299	599
38.400	315	38.715	329	39.044	644
48.000	393	48.393	408	48.801	801

Очигледно е дека најмал износ на усогласување на пензијата од јули 2017 година ќе имаат пензионерите со најниска пензија од 8.570 денари и тоа само 73 денари, или вкупно со првото усогласување 143 денари. Просечните пензии од 13.868 ќе бидат покачени за 118 денари, на пензиите од 22.180 денари - 189 денари, на групите на пензионери со над 30.000 денари усогласувањето ќе изнесува 257 денари, а на највисоката пензија од 48.393 денари тоа ќе изнесува 408 денари, или вкупно со јануарското усогласување 801 денар. Значи најмногу ќе се „офајдат“ токму тие.

Во Република Македонија има над 300 илјади пензионери, од кои над 250.000 се членови на СЗПМ, а над 40.000 се разделени во три Сојузи на инвалидски пензионери. Највисоки пензии од 35 до 48 илјади денари примаат само околу 2.000 пензионери, од кои над 200 се таканаречени пензионери богаташи, со месечна висина на пензија од над 48.300 денари, односно околу 787 евра.

Најниска пензија од 8.570 денари, или 139 евра, примаат 54.400 пензионери, а 82.400 корисници на пензија се со 10.000 денари итн. Или вкупно над 170.000 пензионери имаат примања под просечната пензија која изнесува 13.868 денари или околу 226 евра. Интересен е и податокот дека по 17.000 денари месечно примаат 64.800 пензионери, потоа по 22.000 денари имаат 35.000 пензионери, а по 26.000 денари - 10.800 пензионери. Бројката натаму значително се намалува, така што до 30.000 денари месечна пензија примаат околу 6.000 пензионери, а околу 35.000 денари само 3.700 пензионери.

Во следниот преглед можат да се осознаат значајни согледувања со релевантни факти за изминатите две децении за зголемувањето на најниските, просечните и највисоките пензии, како и за усогласувањата.

ПРОСЕЧНИ ПЕНЗИИ ОД 1997 ДО 2016 ГОДИНА

година	просечна пензија (во денари)	коментар	Најниска трета група пензија (од 1997)	Највисок износ на пензија	Вкупно усогласување
1997	5.778		3.238	20.570	1,10%
1998	5.760	нема усогласување	3.238	20.570	нема усогласување
1999	6.251		3.301	20.969	1,94%
2000	6.431		3.362	21.362	1,88%
2001	6.535		3.422	23.632	1,79%
2002	6.955		3.647	25.026	6,57%
2003	7.346		3.856	26.460	5,73%
2004	7.428		3.903	26.780	1,21%
2005	7.463		3.919	26.887	0,40%
2006	7.684	вкупна просечна пензија од семејна, инвалидска и старосна пензија	4.024	27.605	2,67%
2007	7.848	„-“	4.092	28.071	1,69%
2008	9.541	„-“	5.262	32.075	21,66%
2009	10.057	„-“	5.556	33.868	5,59%
2010	10.273	„-“	5.634	34.343	1,40%
2011	10.628	„-“	5.796	35.328	2,87%
2012	11.038	вкупна просечна пензија од семејна, инвалидска, старосна, земјоделска и воена пензија	5.895	35.933	1,71%
2013	11.845	„-“	6.562	37.173	+ 5% дополнително усог. Вкупно 7%
2014	12.487	„-“	7.162	37.773	фиксно 600 ден.
2015	13.095	„-“	7.783	38.394	фиксно 621 ден.
2016	13.754	„-“	8.437	47.128	фиксно 654 ден.

Од увидот на овој преглед подготвен од стручната служба на Фондот на ПИОМ во 1997 година усогласувањето изнесувало само 1,10 отсто, така што најниската пензија изнесувала 3.238 денари, просечната 5.760 и највисоката 20.570 денари, додека во 1998 година немало усогласување. Во 2002 и во 2003 година усогласувањето на пензиите изнесувало по околу 6 отсто. Во тие две години најниските пензии се покачени за 425 денари, просечните за 815 денари, а највисоките за 2.880 денари. Меѓутоа, во 2005 година усогласувањето изнесувало само 0,40 отсто, со што ниските пензии се покачиле за само 16 денари, просечната за 35, а највисоката за 320 денари. Таа година најниската пензија изнесувала 3.919 денари, просечната 7.684 и највисок износ на пензија бил 26.887 денари. Највисоко вкупно усогласување на пензиите од 21,66 отсто имало во 2008 година, кога соодносот помеѓу најниска и највисока пензија достигнал загрижувачки над 6 пати, што е за еден пат повеќе од стандардите на Европската Унија. Во 2013 година, покрај 2 отсто од усогласувањето, пензиите се зголемени и за 5 отсто или вкупно 7 отсто. За да не се зголемува соодносот помеѓу најниската и највисоката пензија во 2014, 2015 и во 2016 година, воведено е само линеарно зголемување на пензиите фиксен износ од 600, 621 и 654 денари.

Истражувањето во оваа анализа покажа и дека според податоците на Заводот за статистика во 2014 година, од 1.1.2014 година усогласувањето би изнесувало 0,125%, порастот на плати изнесува 0,25%, од тоа 50% е 0,125% и од пораст на трошоци за живот 0,0% или по двата основа вкупно 0,125%. Во 2014 година, од 1.7.2014 година не би имало усогласување, бидејќи порастот на плати е негативен - 0,11% и порастот на трошоци за живот е негативен и изнесува -1,10%. Според тоа најниската пензија од 7.162 денари би била усогласена само со 9 денари, а највисоките пензии од 37.773 денари би добиле само 47 денари усогласување, а со зголемувањето на пензиите добиле 600 денари и за толку им се зголемила основицата на пензијата.

И во 2015 година, од 1.1.2015 година усогласувањето би изнесувало 0,955% и тоа порастот на плати изнесува 1,91%, од тоа 50% е 0,955% и од пораст на трошоци за живот кој е негативен и изнесува -0,2% или по двата основа вкупно 0,955%.

Истражувањата покажуваат дека најпозитивно решение за сите пензионери во годината е да има покрај редовното усогласување на пензиите и линеарно зголемување, со што би се ублажувале и надминувале социјалните разлики меѓу пензионерите во нашата земја. Во спротивно, во незавидна положба во 2018 година ќе бидат околу 170.000 пензионери со ниски примања или повеќе од половината од вкупниот број пензионери во Република Македонија.

ЧЕТИРИНАЕСЕТТА СЕДНИЦА НА ИО НА СЗПМ

Успешно реализирано полугодие

На 15.8.2017 година се одржа 14. седница на извршниот одбор на СЗПМ. Со седницата раководеше претседателот на ИО и претседател на СЗПМ, Драги Аргировски. Присутни беа и: претседателот на Собранието на СЗПМ, Бесник Поцеста, претседателот на надзорниот одбор, Митре Стојановски, претседателот на комисијата за спорт и рекреација, Здравко Петковски, и главниот сметководител Перо Андреевски.

Најпрво беше усвоен записникот од 13. седница на извршниот одбор на СЗПМ, одржана на 18.7.2017 година. За првата точка, претседателот на СЗПМ, Драги Аргировски, информираше за средбата со министерката за труд и социјална политика, Мила Царовска, при што истакна дека оваа пр-

ва средба е оценета од двете страни како многу позитивна и корисна. На средбата биле разгледани повеќе прашања од интерес за пензионерите и се постигнати заеднички ставови за натамошните активности. Договорено е соработката да продолжи и да се интензивира, а започнатите проекти да продолжат. Исто така, Аргировски информираше дека веднаш по средбата со министерката е остварена и средба со претходниот претседател на СЗПМ, Душко Шурбановски. И оваа средбата била многу срдечна, со чувство на заемна почит.

Потоа, на седницата членовите беа информирани за финансиското работење на СЗПМ за првите шест месеци од 2017 година. Објаснување на прет-

ходно дистрибуираниот материјал даде претседателот на ИО, Митре Стојановски. Анализата на реализираните приходи и расходи дава пресек на состојбата и насоки за натамошно организирање на активностите поддржани со финансиската конструкција. Од материјалот се видливи многу позитивни показатели за домаќинското работење и реализацијата на плановите во рамките на планираното, а е остварена и позитивна разлика со намалување на трошоците.

Потоа претседателот Аргировски информираше за меѓународната активност на СЗПМ. Упатена е покана до СЗП на Словенија, нивна делегација да го посети СЗПМ, а делегација на Сојузот на пензионерите од Бугарија

беше во посета на СЗПМ. На средбата се разменети искуства и се договорени заеднички активности.

Извештај за одржаните 22. Регионални спортски натпревари и за подготовките за Републичките спортски игри на 2.9.2017 година во Кочани поднесе Здравко Петковски, претседател на комисијата за спорт и рекре-

ација. Регионалните натпревари успешно се завршени, а подготовките за републичката се при крај.

На седницата, исто така, беше одлучено да биде отпечатена монографијата на СЗПМ на албански јазик во 100 примероци, а беше одлучено да се издадат примероци и на други јазици, ако се обезбедат средства. **К.С.А.**

ДВАЕСЕТ И ВТОРИ ПАТ

Републички пензионерски спортски натпревари - доказ дека годините не се граница

На втори септември во Кочани се одржа најстарата и најмасовна пензионерска програмска активност во Сојузот на здруженија на пензионери на Македонија, пензионерската републичка олимпијада, на која пензионерите по 22-ри пат покажаа дека годините не се граница и дека ја знаат важноста на спортот и физичката активност за луѓето од третата доба.

Дваесет и втората републичка пензионерска спортска олимпијада се одржа во чест на 8 Септември, Денот на независноста на Република Македонија и во чест на 20 Септември, Денот на пензионерите во нашата земја. Два големи празника на пензионерите им ги честиташе министерката за труд и социјална политика, Мила Царовска.

- Мене навистина ми е чест што имам можност да се обратам на една ваква свечена манифестација на Сојузот на здруженијата на пензионери на Македонија. Возрасните лица во Македонија и пензионерите ја носат мудроста на нашето општество, која ние младите луѓе треба да ја искористиме, но и да вложиме дополнително во нашето општество кое вие сте го граделе и сте го донеле на ова ниво на кое е денес. Владата на Република Македонија и Министерството за труд и социјална политика ќе го почитуваат сето она што СЗПМ и сите здруженија на пензионери во Република Македонија ќе го постават до нас како прашање или како барање. Заедно со вас ќе продолжиме да работиме и да ги утврдуваме потребите на пензионерите и на сите стари лица и да ги имплементираме со одредена динамика. Започнатите проекти ќе продолжат и во 2018 година, бидејќи за нив има обезбедено средства од буџетот. Исто така, се обврзуваме во согласност со законот да ги почитуваме правата на пензионерите и во согласност со порастот на платите и трошоците на живот да ги усогласуваме пензиите двапати годишно, а според можностите Владата секогаш на крајот на годината, во согласност со кондицијата и со порастот на буџетот, ќе решава и за дополнително покачување на пензиите. Дополнително сметаме дека како Министерство за труд и социјална политика можеме да ги поттикнеме и другите институции, како Фондот за пензиско и инвалидско осигурување на Македонија, Фондот за здравствено осигурување и Министерството за здравство, заеднички со Советот за социјална безбедност да донесеме одлуки и во другите сфери, што ќе значи целосно унапредување на ква-

литетот на живеење на пензионерите. Во Македонија пензионерските домови се во многу лоша состојба, потребна е патронажна служба или палијативна грижа во домашни услови. Затоа со Светска банка договоривме процена и поединечна инвестиција на сите пензионерски домови за да добиеме финансиска поддршка. Како покровител на оваа манифестација, ви го честитам почнувањето на натпреварите и ви посакувам успешни игри, одлични и подобри успеси од минатата година. Секако, ви ги честитам и 8 Септември - Денот на независноста на Република Македонија и 20 Септември, Денот на пензионерите во Македонија - истакна министерката Царовска.

Обраќањето на министерката беше проследено со аплауз од присутните, почестени од нејзиното присуство и од убавите зборови.

Потоа присутните ги поздравиле Ѓорѓи Серафимов, претседателот на ЗП-Кочани, домаќин и координатор на оваа манифестација, кој на сите присутни на стадионот им посака добредојде, а на спортистите добри резултати.

На гостите и на натпреварувачите им се обрати и градоначалникот на Кочани, Ратко Димитровски, кој е еден од најангажираните и е пример во сора-

ботката со пензионерите и за другите градоначалници во градовите.

Од името на Сојузот на здруженијата на пензионери на Македонија, на околу 1.500 пензионери од 40 здруженија-членки на СЗПМ, кои се стекнаа со право на учество на овие републички спортски пензионерски натпревари преку претходно одржаните осум регионални, им се обрати Салтир Каровски, потпретседателот на ИО на СЗПМ. Тој најпрво ги поздравил присутните, а потоа меѓу другото, истакна дека му причинува особена чест и задоволство што може во името на СЗПМ да зборува пред овој аудиториум.

- Денес во Кочани реализираме спортски активности и натпревари на пензионерите во Македонија, со цел унапредување, збогатување и проширување на интересот на пензионерите за практикување на спортот за одржување на психофизичката кондиција на пензионерите. Здравото и активно стареење веќе вградено како мото на пензионерската граѓанска асоцијација дефинитивно е животен квалитет што влијае не само на поединецот туку и на семејството и на пошироката заедница. Промовирањето на доброто здравје кај повозрасното население има централна улога во глобалниот одговор на

старењето на населението во нашата држава. Инвестирањето во здравјето на луѓето и особено на повозрасното население го намалува товарот од болестите, има позитивно влијание на нивната социолошко-економска положба, ја поттикнува нивната независност и продуктивност, и на тој начин посредно овозможува огромни бенефиции за општеството во целост. Пензионерите претставуваат повеќе од 15 проценти од вкупното население во Република Македонија. Тие се генерално задоволни, но сепак сметаат дека нивното прашање не е доволно високо на политичката агенда, што укажува на потребата од ангажирање на националните и локалните власти во обезбедување повеќе ресурси и решенија, а во насока на подобрување не само на условите туку и на општествениот статус на пензионерите и на пензионерската асоцијација во целина. На крајот, изразувам голема благодарност кон домаќинот на спортските натпревари, ЗП-Кочани, и кон претседателот Ѓорѓи Серафимов со тимот, за спроведените успешни подготовки и за обезбедените услови за фер натпревари. На сите пензионерски спортисти во сите спортски дисциплини им посакувам врвни спортски резултати. Нека победат најподготвените

и најдобрите. Републичките спортските натпревари за 2017 година ги прогласувам за отворени - рече Каровски.

Потоа почна натпреварувањето, кое и оваа година беше во 11 дисциплини, а учествуваа 500 натпреварувачи, од кои 264 во машка и 236 во женска конкуренција.

По обраќањето на Каровски, претседателот на комисијата за спорт и рекреација во СЗПМ, Здравко Петковски, им ги објасни на натпреварувачите најбитните работи околу натпреварувањето, со цел натпреварите да се одвиваат во фер и другарска атмосфера според правилникот за оваа намена.

На овие 22. републички пензионерски спортски натпревари севкупно најдобри беа натпреварувачите од ЗП-Прилеп и тие го освоија победничкиот пехар. Пехарот на ЗП-Прилеп им го врати претседателот на СЗПМ, Драги Аргировски, кој најпрво на пензионерите од муслиманска вероисповед им го честиташе Курбан Бајрам, и потоа, меѓу другото, истакна дека и оваа година успешно завршија 22. Републички пензионерски спортски натпревари, кои се едни од најмасовните досега.

- И овој пат докажавте дека спортот е многу битен за луѓето од третата доба и дека со негово практикување го јакнеме нашето физичко и психичко здравје. Заврши 22-та олимпијада, која беше олимпијада на спортот, на дружењето и на соживотот. Така сплотени и здружени да продолжиме и во иднина на наредните олимпијади, за кои се надевам дека ќе прераснат во балкански и меѓународни. На прилепчани им го честитам успехот и им посакувам освојување на уште пехари. Овој им е прв и да не им биде единствен! - истакна Аргировски.

Пехарот го прими Кирил Ѓорѓиоски, претседател на ЗП-Прилеп, едно од најголемите и најактивни здруженија-членки на Сојузот.

Потоа се славеше победата која сите ја чувствуваа како своја и како поттик за нови успеси на сите полиња, а не само на спортски план.

На дружењето во ресторанот „Амор“ во Кочани присуствуваа и градоначалниците Блаже Станков на општината Зрновце, Костадин Личков на општината Чешиново-Облешево и градоначалникот на Кочани, Ратко Димитровски, на кој во знак на благодарност за соработката, претседателот Аргировски му подари слика направена од ориз со грбот на градот на оризот.

ЗП-ВЕЛЕС

Пуштен во употреба Домот на пензионерите во Чашка

На 27 август, на големиот празник Успение на пресвета Богородица, во населбата Чашка, беше пуштен во употреба реновирааниот Дом на пензионери. На овој свечен чин беа присутни членовите на извршниот одбор на здружението, пензионерите од општината Чашка, претседателот на ЗП-Штип, Александар Захариев, со двајца членови, како и претставници на општината и на медиумите.

Домот комплетно е реновиран и располага со неколку

простории наменети за дневен престој не само на пензионерите туку и на сите граѓани од овој регион. Здружението постави и ТВ-приемник, а гостите од ЗП-Штип го закиртија со икона на Пресвета богородица. Домот е опкружен со широк двор, каде што се засадени големи дрвја под чија ладовина е поставен и летниковец. Во своето обраќање пред присутните, претседателот на ЗП-Велес, Веле Алексоски, меѓу другото, рече дека целта на здружението е да се грижи еднакво за сите свои членови. За таа цел тој, заедно со извршниот одбор и со собранието, се труди да овозможи услови за добро функционирање на домовите во сите разграноци. Пред две години беше реновиран Домот на пензионери во Велес, а во 2016 година се отворија Рекреативниот дом во Богомила и Домот на пензионери и младинци во населбата Отовица. Оваа година, на 2 Август беше пуштен во употреба Домот на пензионери во Градско, а сега на овој голем празник е свеченото отворање на Домот во Чашка.

Домот на пензионерите беше пуштен во употреба од претседателот Алексоски и од членката на извршниот одбор на СЗПМ, Олга Новачева. Потоа на веселбата и немаше крај, а за тоа беа заслужни музичарите Трајче Глушков, Аликот и пејачите од пензионерскиот хор Орце и Ифтим.

Н. Алексоска

ЗП-ГАЗИ БАБА

Активности во интерес на членството

На почетокот од месец август, во ЗП-Гази Баба се изврши сумирање на резултатите и активностите кои произлегуваат од статутот, програмата и другите акти на здружението за првите шест месеци од годината, како и тековните активности. Беше усвоен заклучок дека програмските и другите активности во полугодишната работа се реализирани во рамките на предвидувањата, а во некои области дури и се надминати. Рационалните иницијативи и нивната реализација во изминатиот временски период придонесоа за перманентен тренд на пораст на позитивните резултати во работењето на здружението. На тој начин се зголемени активностите, а позитивните резултати даваат гаранција за натамошна збогатена активност во интерес на што поголем број пензионери во областа на одморот, рекреацијата, културно-забавниот живот и спортските активности, каде што оваа година на регионалните натпревари спортистите имаа освоено пет први места.

- Реализираните активности во изминатите месеци и организацијата на одредени настани или манифестации се произлезени од предлози и идеи на пензионерите од нашето здружение. Учесници сме на речиси сите локални, општински, регионални и републички средби од областа на културно-забавниот и спортски живот. Се грижиме и за пензионерите со мали пензии и за социјално загрозените, на кои им се доделува еднократна помош, испраќање на бањско-климатска рекреација и друго. Нивниот број од година на година е се поголем. Но не застануваме тука, имаме уште многу активности зацртани во програмата кои ќе ги реализираме во следните шест месеци - рече Ѓорге Андонов, претседател на здружението.

Репрезент на културните збиднувања е КУД „Пензионер“, кое во овој период имаше повеќе настапи по разни поводи и учество на ревиите на песни, игри и музика, што ги организираше СЗПМ, а каде што имаа забележителен успех во претставувањето на изворниот фолклор. Од поголемиот дел активности на здружението, кои имаат придонес во подобрувањето на здравјето и квалитетот на животот на членството, особено заслужува да се истакне организирањето и реализирањето на повеќедневните екскурзии и посети на културно-историски знаменитости во републиката и во странство. Од досегашното функционирање се покажува дека носител на повеќе активности во здружението е Акивот на пензионерки.

Васил Пачемски

Возвратна посета и дружење во Врање

На 19 август, на верскиот празник Преображение господово, ЗП-Врање организираше возвратна посета и средба на збратимените здруженија на пензионери од Македонија, Албанија и Србија. По тој повод, на одбележувањето на патриотот празник на здружението-домаќин, од нашата држава присуствуваа делегации на здруженијата на пензионери од Битола, Охрид и Дебрца, Куманово и Гази Баба, предводени од нивните претседатели.

Средбата ја отвори претседателката на ЗП-Врање, Мирослава Трајковиќ, и во поздравното обраќање до присутните во салата „Стакленик“ го истакна значењето на дружењето и соработката помеѓу збратимените здруженија од трите држави.

- Особено се радувам што на нашиот празник Преображение господово можеме да ги споделиме радоста и задоволството од нашите успеси, да се дружиме, да ги зголемуваме познанствата и да разменуваме мислења и искуства за нашиот пензионерски живот - рече, покрај другото, Трајковиќ.

Потоа се обрати претседателот на ЗП-Битола, Томе Илиоски.

- Сметам дека ваквите посети се од исклучително значење, особено како показ на новите генерации како треба да се негува и чува пријателството со другите народи и народности. Затоа ваквите средби треба да бидат што почести, а се со цел зближување на луѓето - изјави Илиоски.

Од името на ЗП-Охрид и Дебрца присутните ги поздрави претседателот на собранието, Димитар Спасески, а кратки обраќања имаа и другите претставници на ЗП од Македонија, како и претседате-

лот на Конфедерацијата на синдикатите на Поградец, Назив Дајлани од Албанија.

Свеченоста беше одбележана и со учество на пејачката група на здружението-домаќин, а гостите ги забавуваше оркестар со изведување композиции на јазиците од учесниците. Во пријатна атмосфера, со музика и песни се дружеа и го ширеа пријателството околу четиритотини претставници на збратимените здруженија.

Делегациите од Македонија го искористија преостанатото време за запознавање со културно-историските знаменитости на градот и околината, а на враќање ги посетија Врањска Бања, манастирскиот комплекс „Прохор Пчињски“ и меморијалниот центар „Пелинце“ **Д.Т.-К.С.**

ЗДРУЖЕНИЕ НА ВОЕНИТЕ ПЕНЗИОНЕРИ

Екскурзија со нови сознанија и доживувања

Секое патување носи нови убавини, нови другарувања и пријателства. Таква беше и неодамнешната екскурзија до градот Тетово на педесетина пензионери од ЗВП, што ја организираше раководството на здружението на чело со претседателот Ѓорѓи Зарински.

Патот најпрво ги одведе во Шарената џамија, каде што со запознаа со настанувањето и изградбата на овој верски објект од страна на Абдул Ахман паша. Потоа посетителите се упатија кон куќата на Јованови, која од 1953 година е Меморијален музеј, познат по формирањето на КП на Тетово. Оттаму „караванот“ на воените пензионери продолжи кон селото Цепчиште за да го видат најмалиот етно-музеј во светот, во куќата на колекционерот Симеон Златев-Моне. Музејот има фонд од 1.150 предмети и околу 2.000 експонати кои главно потекнуваат од крајот на 19 и почетокот на 20 век, а содржи и фрагменти од кера-

мички предмети од 5.000 до 8.000 години. Основачот на музејот истакна дека организирал повеќе од 400 изложби во земјата и во странство, а изработил и специјален леток за овој „минијатурен“ музеј, кој е посетен од над еден милион посетители.

Воодушевени од сознанијата, екскурзијантите со задоволство го продолжија патот кон селото Лешок, каде што ги чекаа нови изненадувања и доживувања. Повторно нови сознанија за животот и работата на македонскиот просветител Кирил Пејчиновиќ и за други детали. Вниманието им го привлекоа и трите свети храмови: „Пресвета Марија Богородица“, „Св. Атанасиј“ и „Св. Кирил и Методиј“, за што пошироко објаснување им даде свештеното лице токму за тоа задолжение. Потоа настана дружењето и средувањето на импресиите од ова навистина незаборавно патување. **М. Гирасова**

РАЗГОВОР СО ВАЛЕНТИНА АЛЕКСОВА, ДИРЕКТОРКА НА ДОМОТ НА КУЛТУРАТА „КРСТЕ МИСИРКОВ“ ВО СВЕТИ НИКОЛЕ

Годините се нижат како ѓердан, направете го што поубав

Соработката на домот на културата „Крсте Мисирков“ од Свети Николе со здружението на пензионери од градот е повод за разговорот со директорката Валентина Алексова, која заслужува секаква почит за својата работа и однесување кон граѓаните. Свети Николе е нејзин роден град. По дипломирањето на Филозофскиот факултет при универзитетот „Свети Кирил и Методиј“ во Скопје, се вработува во музејот каде што и денес работи како магистер по психолошки науки. Мажена е, има две деца, син и ќерка. Еве што вели за културниот живот во градот и за соработката на Домот на културата со здружението на пензионерите.

- Домот на културата „Крста Мисирков“ во Свети Николе е отворен за сите институции кои ја поддржуваат и негуваат културата во секаков вид. Во Домот работиме тимски. Стручниот колегиум секоја идеја ја разгледува и напредува и реализира. Искуството и знаењето на сите е добредојдено, па затоа резултатите не заостануваат. Нашата активност е усогласена со финансиските можности. Нашата цел е задоволување на културно-забавните потреби на нашите граѓани. Секако дека нештата треба да се менуваат, бидејќи времето

е прогресивно, бара приспособување и адаптирање на сегашноста. Се трудиме во согласност со нашите можности граѓаните да бидат задоволни со културниот живот во градот. Особено задоволство на сите, а и на мене, е кога организираме настани поврзани со нашите највозрасни граѓани, бидејќи нивната ангажираност и радоста од реализираното заслужува восхит и почит. Со здружението на пензионери имаме мошне плодна, долгогодишна, интензивна и континуирана соработка, која се надевам ќе продолжи и во иднина. Ние сме организатори на нивните културни активности, кои последните години се почете, а се организираат по повод одбележување на нивни значајни настани како што е 8 Март, Денот на пензионерите - 20 Септември и други.

Така, по повод 70 години од пензионерското организирање во Македонија беше организирана изложба на ракотворби и слики изработени од пензионерите. Такви изложби имаше неколку, а на една од нив светиниколци можеа да видат и украси изработени во макраме техника. Организираме и театарски претстави за пензионерите. Морам да кажам дека оваа соработка е мошне значајна за нас. Им се восхиту-

вам на креативно-уметничките способности, на творческиот дух и на активностите на пензионерките. Горда сум што и ние покрај нивното здружение придонесуваме и овозможуваме припадниците од третата доба да се докажат и на

овој начин. Пензионерите се активни посетители и на другите културни настани во градот.

Кои се вашите идни планови како директорка на оваа значајна установа?
- Од позиција на менаџерка би са-

кала културните можности и тенденции да бидат на повисоко ниво отколку сега. Би сакала ние да бидеме многу успешен расадник на млади таленти и секогаш да можеме да им излеземе во пресрет и на највозрасните. Сите активности што се одвиваат се меѓусебно поврзани во една целина и резултатите се одлични, но секогаш може и подобро. Мошне активно и успешно работи Градската библиотека, а во неа имаме членови од 7 до 77 години, со фонд од над 65.000 книги. Имам и детско катче, па често ни доаѓаат и внуците со бабите и дедовците. Организираме и промоции на книги, а имаме и уште многу други активности.

Да го завршиме овој пријатен разговор со ваша порака до сегашните и идни пензионери.

- Секое животно доба носи своја убавина. Пензионери, бидете активни во секоја секунда од животот, бидејќи да си активен значи да живееш. Не се битни годините, тие неминовно се нижат како ѓердан. Направете го што поубав со вашиот дух и мисла. Се што ќе се создаде останува во наследство на оние кои доаѓаат, на внуците и правнуците. Во младоста е силата, но мудроста е во искуството - искористете го позитивно.
Букица Петрушева

БЛАГОЈКА ФИЛИПЧЕВА, ПЕНЗИОНЕРКА ПОЕТЕСА ОД СКОПЈЕ

Низ шепот до екот на успехите

Во едно августовско претпладне, по штопуку завршените Струшки вечери на поезијата, каде што беше присутна и Благојка Филипчева, пензионерка од Скопје, се сретнавме на „лафмуабет“ во едно познато скопско кафе во центарот на градот. Всушност, поводот беше излегувањето од печат на нејзината нова стихозбирка „Шепот и ехот низ љубовта“. Родена е во Скопје, каде што го минува своето детство, се школува и се образува, а дипломира на Филолошкиот факултет на отсекот Југословенска книжевност со француски јазик и литература.

Иако не можеме да се лажеме, годините минуваат многу брзо. Впрочем, тоа е природна законитост, а сепак јас се уште се чувствувам како во најраната младост, полна со енергија, радост и љубов - видно расположена кажува Благојка, уживајќи во претпладневните сончеви зраци кои срамежливо пробиваат низ платнениот покрив на кафулето.

Оваа се уште докрај неискажана поетеса својот живот им го посветува на младите генерации. Работниот век го минува во поголем дел воспитно-образовни институции, а несобичната љубов кон најмладите ја потврдува со престојот во Германија, каде што на децата на нашите работници со привремен престој во странство им предава матични предмети.

Творческиот опус на Благојка Филипчева започнува од најраната младост, а со поезија се занимава уште од училишните денови. Како активна членка на литературните клубови е соработничка на низа списанија и весници, а воедно е добитничка и на мно-

гу награди и признанија за детска поезија во земјава и во странство. Со поетските творби е застапена во литературниот алманах „Творечка ризница“, во стихозбирката „Песни за учителот“, а од Здружението на просветни работници ја добива и првата награда за необјавен расказ.

Во стихозбирката „Шепот и ехот низ љубовта“ доминира лирскиот „завлек“ низ кој поетесата ја доловува својата возвишеност кон љубовната поезија. Инспирирана и мотивирана од минатото, Благојка пее за нејзиниот непробол, за својот татко и дедо, за Воден - родната гротка на нејзините предци и за непресушната љубов кон саканата личност.

Таа незаборавна симфонија нема никогаш да ми даде мир и нема да престане да сунува во мојата свест - вели

Филипчева и со немир во гласот продолжува да раскажува за нежните треперливи стихови посветени на саканата ќерка, која одамна живее во една од прекуокеанските земји.

Покрај се пишувањето, Филипчева се занимава и со применета уметност, изработува скулптури од камен, слики од суво цвеќе во фотоколаж-техника, а наедно организира и хуманитарни активности. Таа на повеќе локации во Скопје ги има организирано изложбите: „Камен со душа“, „Со отворено срце“ и „Од убавините на Македонија“.

„Поетесата Благојка е еден благороден творец постојано буден и продуктивен во устрем кон возвишеното“ - ќе напише Тамара Арсовска во својата рецензија за новата стихозбирка на Филипчева. **С.Ц. Сотировска**

ЗП-ПРИЛЕП

Нова книга на „Швеѓанецот“ од Марул

Томе Велјаноски не е непознат на прилепската литературна јавност. Тој иако не живее во Македонија, присутен е во културното живеење на Прилеп, како со неговите пројави по весниците и порталите, така и со објавување книги. Роден е во селото Марул, Прилепско, во 1945 година. Од 1971 година, па се до неговото пензионирање работи како заварувач во бродоградилницата „Јетаверкен“ и „Бредерна едстранд“ во Гетеборг, Шведска. Подолго време се занимава со собирање сказни за историјата на македонскиот народ, главно од Пелагонија и Мариово, собира преданија, легенди и народни песни.

Неодамна промовираната збирка „Песни под Селечка 2“, во издание на „Зенит прес плус“ од Прилеп, иако тематски не е поделена, условно е составена од две целисти.

Во првата авторот поетски го воспева нашето славно минато, особено периодот на Втората светска војна и неговите најистакнати борци за слобода на македонскиот народ, какви што се народните херои Кузман Јосифовски-Питу, Мирче Ацев, Вера Ацева, Методија Шаторов-Шарло, Методија Андонов-Ченто, Крсте Црвенко-

ски, но и познати борци од подалечното минато на овој крај, каков што бил војводата Ристе Окле. Томе Велјаноски пишува, односно пее и за познатиот македонски собирач на народни умотворби Марко Цепенков.

Второто мотивациско јадро го сочинуваат песни кои се свртени кон детството и детската имажинација, какви што се „Зажко“, „Запче“, „Болно еже“, „Пчела“, „Меџана“ и други.

Томе Велјаноски како автор е упорит, доследен на сопствените творечки пориви, но без посериозен обид за поекистензивна и побогата стилска орнаментика. Оттука, овој наш „Швеѓанец“ останува како народен поет близок со народното творештво кое за него претставува неисцрпна инспирација, за што се потврда и многуте негови собирачки трудови. **К. Ристески**